

Język migowy

1. METRYCZKA

Rok akademicki	2025/2026
Wydział	Wydział Nauk o Zdrowiu
Kierunek studiów	Położnictwo
Dyscyplina wiodąca	Nauki o zdrowiu
Profil studiów	praktyczny
Poziom kształcenia	I stopnia
Forma studiów	stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	obowiązkowy (przedmiot do wyboru)
Forma weryfikacji efektów uczenia się	zaliczenie
Jednostka prowadząca /jednostki prowadzące	Studium Języków Obcych, WUM ul. Księcia Trojdena 2a, 02-109 Warszawa tel. 22 5720863 sjosekretariat@wum.edu.pl, www.sjo.wum.edu.pl
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	dr n. hum. Maciej Ganczar, prof. WUM
Koordynator przedmiotu	mgr Małgorzata Siembida
Osoba odpowiedzialna za sylabus)	mgr Małgorzata Siembida
Prowadzący zajęcia	mgr Małgorzata Siembida

2. INFORMACJE PODSTAWOWE

Rok i semestr studiów	Rok III, semestr 6	Liczba punktów ECTS	1.00
-----------------------	--------------------	---------------------	------

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ	Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim		
wykład (W)	20	0.5
seminarium (S)	10	0.25
ćwiczenia (C)		
e-learning (e-L)		
zajęcia praktyczne (ZP)		
praktyka zawodowa (PZ)		
Samodzielna praca studenta		
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń	20	0.25

3. CELE KSZTAŁCENIA

C1	Nabycie przez studentów podstawowych umiejętności komunikacyjnych w polskim języku migowym, umożliwiających podstawową wymianę informacji z użytkownikiem języka migowego w kontekście zawodowym.
C2	Przedstawienie różnymi sposobami komunikowania się osób niesłyszących i słabosłyszących.
C3	Przekazanie podstawowych informacji o polskim języku migowym i kulturze Głuchych wraz z praktycznym zastosowaniem w środowisku ochrony zdrowia, ze szczególnym uwzględnieniem opieki położniczej.
C4	Zaznajomienie studentów z alfabetem polskiego języka migowego oraz wybranymi liczebnikami głównymi i porządkowymi oraz inkorporowanymi.
C5	Zapoznanie z wybranymi znakami ideograficznymi związanymi z ochroną zdrowia oraz pracy w położnictwie.
C6	Przybliżenie zasad gramatyki polskiego języka migowego.
C7	Kształtowanie postawy otwartości i empatii wobec osób ze szczególnymi potrzebami komunikacyjnymi w ochronie zdrowia.
C8	Wzbudzenie u studentów chęci do dalszego kształcenia i samokształcenia się w zakresie polskiego języka migowego.

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się	Efekty w zakresie (zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NISW z 26 lipca 2019)
--	--

Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:

C.W38	podstawy języka migowego, znaki daktylograficzne i ideograficzne w zakresie niezbędnym do gromadzenia informacji o sytuacji zdrowotnej pacjenta.
C.W39	zasady komunikowania się z pacjentem niesłyszącym.

Umiejętności – Absolwent* potrafi:

C.U46	posługiwać się znakami języka migowego oraz innymi sposobami i środkami komunikowania się w opiece nad pacjentem z uszkodzeniem słuchu.
-------	---

*W załącznikach do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019 wspomina się o „absolwencie”, a nie studencie

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Numer efektu uczenia się	<i>(pole nieobowiązkowe)</i> Efekty w zakresie
---------------------------------	--

Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:

W1	elementy kultury Głuchych i rolę polskiego języka migowego.
W2	sposoby komunikowania się osób niesłyszących i słabosłyszących.

Umiejętności – Absolwent potrafi:

U1	nawiązać kontakt z osobą niesłyszącą i słabosłyszącą.
----	---

Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:

K1	poszanowania godności, autonomii i kultury oraz okazywania empatii pacjentom g/Głuchym i słabosłyszącym.
K2	systematycznego poszerzania wiedzy na temat potrzeb komunikacyjnych osób g/Głuchych i słabosłyszących oraz rozwijania umiejętności porozumiewania się z wykorzystaniem języka migowego.

6. ZAJĘCIA

Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
wykłady	W1. Wstęp do polskiego języka migowego i kultury Głuchych: poprawna nomenklatura związana z g/Głuchymi i językiem migowym, tożsamość społeczno-kulturowa, savoir-vivre.	C.W38, C.W39, W1, W2, K1, K2
wykłady	W2. Sposoby komunikowania się niesłyszących i słabosłyszących: polski język migowy, system językowo-migowy, odczytywanie mowy z ust, porozumiewanie się przy pomocy pisma.	C.W38, C.W39, W1, W2, K1, K2
wykłady	W3. Wprowadzenie do gramatyki polskiego języka migowego. Pierwszy kontakt z pacjentem niesłyszącym i słabosłyszącym. Znaki grzecznościowe.	C.W38, C.W39, W1, W2, K1, K2
wykłady	W4. Opis wyglądu.	C.W38, C.W39, W1, W2, K1, K2
wykłady	W5. Rodzina – określanie stopni pokrewieństwa.	C.W38, C.W39, W1, W2, K1, K2
wykłady	W6. Dni tygodnia i wybrane aktywności.	C.W38, C.W39, W1, W2, K1, K2
wykłady	W7. Określenia częstotliwości.	C.W38, C.W39, W1, W2, K1, K2
wykłady	W8. Wprowadzenie nazw miesięcy.	C.W38, C.W39, W1, W2, K1, K2
wykłady	W9. Zawody medyczne.	C.W38, C.W39, W1, W2, K1, K2
wykłady	W10. Części ciała i narządy wewnętrzne.	C.W38, C.W39, W1, W2, K1, K2
wykłady	W11. Stan zdrowia pacjenta. Wybrane jednostki chorobowe, schorzenia i dolegliwości.	C.W38, C.W39, W1, W2, K1, K2

wykłady	W12. Szpital i gabinet lekarski – wyposażenie.	C.W38, C.W39, W1, W2, K1, K2
wykłady	W13. Wyrażanie emocji w polskim języku migowym. Zdrowie psychiczne.	C.W38, C.W39, W1, W2, K1, K2
Wykłady	W14. W aptece – wprowadzenie nowego słownictwa.	C.W38, C.W39, W1, W2, K1, K2
wykłady	W15. Pierwsza pomoc w polskim języku migowym.	C.W38, C.W39, W1, W2, K1, K2
wykłady	W16. Glosariusz związany ze słownictwem specjalistycznym, dla kierunku <i>Położnictwo</i> .	C.W38, C.W39, W1, W2, K1, K2
wykłady	W17. Znaki związane z ciążą i jej przebiegiem.	C.W38, C.W39, W1, W2, K1, K2
wykłady	W18. Znaki związane z noworodkiem i opieką poporodową.	C.W38, C.W39, W1, W2, K1, K2
wykłady	W19. Współpraca z tłumaczem języka migowego w szpitalu. Kodeks etyczny Tłumaczy Polskiego Języka Migowego.	C.W38, C.W39, W1, W2, K1, K2
wykłady	W20. Linia czasu w PJM – aspekty gramatyczne.	C.W38, C.W39, W1, W2, K1, K2
seminaria	S1. Alfabet polskiego języka migowego – część 1.	C.W39, C.U46, U1, K1, K2
seminaria	S2. Alfabet polskiego języka migowego – część 2.	C.W39, C.U46, U1, K1, K2
seminaria	S3. Alfabet polskiego języka migowego – część 3.	C.W39, C.U46, U1, K1, K2
seminaria	S4. Liczebniki główne – część 1.	C.W39, C.U46, U1, K1, K2
seminaria	S5. Liczebniki inkorporowane: godziny, dni. Liczebniki porządkowe. Jednostki miary.	C.W39, C.U46, U1, K1, K2
seminaria	S6. Liczebniki główne – część 2.	C.W39, C.U46, U1, K1, K2
seminaria	S7. Umawianie wizyt w polskim języku migowym.	C.W39, C.U46, U1, K1, K2
seminaria	S8. Symulacje rozmowy z pacjentką.	C.W39, C.U46, U1, K1, K2
seminaria	S9. Kolokwium zaliczeniowe.	C.W39, C.U46, U1, K1, K2
seminaria	S10. Podsumowanie. Wskazówki związane z dalszym kształceniem i samokształceniem się.	C.W39, C.U46, U1, K1, K2

7. LITERATURA

Obowiązkowa

Łacheta Joanna, Małgorzata Czajkowska-Kisil, Jadwiga Linde-Usiekiewicz, Paweł Rutkowski (red.). *Korpusowy słownik polskiego języka migowego* [online]. Wydział Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2016.

Rzeźniczak Damian: *Podręcznik do nauki Polskiego Języka Migowego*. Wydawnictwo Poltext. Warszawa 2016.

Włodarczak Aleksandra: *Głuchy pacjent. Wyzwania i potrzeby*. Wydawnictwo Psychoskok. Konin 2018.

Spread the Sign: Wielojęzyczny słownik języków migowych [online]. Europejskie Centrum Języka Migowego 2006, www.spreadthesign.com.

Uzupełniająca

Paweł Rutkowski i Sylwia Łozińska (red.), *Lingwistyka przestrzeni i ruchu. Komunikacja migowa a metody korpusowe*, Warszawa: Wydział Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego, 2016.

Kosiba Olgierd, Grenda Piotr: *Leksykon Języka Migowego*. Wydawnictwo Silentium, Bogatynia 2011.

Szczepankowski Bogdan: *Język migowy: pierwsza pomoc medyczna*. Warszawa: Centrum Edukacji Medycznej 1996.

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
C.W38, C.W39, C.U46, W1, W2, U1, K1, K2	Aktywny udział w zajęciach, realizacja zadań zespołowych oraz ćwiczenia produkcji i odbioru komunikatów w polskim języku migowym.	Aktywne uczestnictwo w zajęciach (100%). Ocena ciągła podczas zajęć; dopuszczalne 2 nieobecności w semestrze, które należy odrobić. W przypadku nieobecności należy odrobić zajęcia w ramach dyżuru wykładowcy w sposób przez niego wskazany
C.W38, C.W39, C.U46, W1, W2, U1, K1, K2	Zadania śródroczne z daktylografii - alfabetu polskiego języka migowego oraz ze znajomości znaków ideograficznych związanych z ochroną zdrowia.	91%-100% - 5 (bardzo dobry) 86%-90,99% - 4.5 (ponad dobry) 80%-85,99% - 4 (dobry) 70%-79,99% - 3.5 (dość dobry) 60%-69,99% - 3 (dostateczny) < 60% -----2 (niedostateczny)
C.W38, C.W39, C.U46, W1, W2, U1, K1, K2	Kolokwium zaliczeniowe (alfabet polskiego języka migowego, liczebniki, znaki ideograficzne, dialogi) ukierunkowane na zastosowanie języka migowego w ochronie zdrowia, ze szczególnym uwzględnieniem obszaru położnictwa.	91%-100% - 5 (bardzo dobry) 86%-90,99% - 4.5 (ponad dobry) 80%-85,99% - 4 (dobry) 70%-79,99% - 3.5 (dość dobry) 60%-69,99% - 3 (dostateczny) < 60% -----2 (niedostateczny)

9. INFORMACJE DODATKOWE

Osobą odpowiedzialną za dydaktykę jest Kierownik Studium – dr n. hum. Maciej Ganczar, prof. WUM, e-mail: maciej.ganczar@wum.edu.pl.

Studentom przysługują dwa terminy poprawkowe kolokwium kończącego każdy semestr, zgodnie z regulaminem SJO WUM (przed rozpoczęciem sesji egzaminacyjnej). Forma zaliczenia semestru w pierwszym i drugim terminie jest taka sama (opis znajduje się w punkcie 8 tego sylabusu).

SJO nie prowadzi koła naukowego.

Przedmiot obowiązkowy – do wyboru.

Strona internetowa SJO: <https://sjo.wum.edu.pl/>

Regulamin zajęć w Studium Języków Obcych Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego

1. Studium Języków Obcych (SJO) prowadzi zajęcia z języków nowożytnych i języka łacińskiego zgodnie z programem studiów obowiązującym na danym kierunku.
2. Lektorat kończy się zaliczeniem lub zaliczeniem na ocenę i egzaminem w zależności od nauczanego języka oraz kierunku studiów.
3. Przedmiotem nauczania jest język specjalistyczny, dostosowany do potrzeb zawodowych przyszłych absolwentów.
4. Podstawę zaliczenia przedmiotu stanowią: udział w zajęciach, pozytywne oceny uzyskane z kolokwium częściowych oraz pisemnego sprawdzianu końcowego i prezentacji w przypadku języków nowożytnych.
5. W przypadku nieobecności:
 - dwie nieobecności w semestrze (dotyczy 4 jednostek po 45 min) – obie należy zaliczyć w terminie do dwóch tygodni od daty nieobecności
 - trzy nieobecności w semestrze (dotyczy 6 jednostek po 45 min) – student zobowiązany jest napisać podanie do kierownika SJO z prośbą o umożliwienie odrobienia i zaliczenia trzeciej nieobecności w trybie indywidualnym

- cztery i więcej nieobecności w semestrze (dotyczy 8 jednostek po 45 min) – student zobowiązany jest do powtarzania semestru (w wypadku pobytu w szpitalu lub długotrwałej choroby potwierdzonej zwolnieniem lekarskim student może ubiegać się o zgodę na zaliczanie nieobecności w sesji poprawkowej).

6. Student ma obowiązek zgłosić się na pisemny sprawdzian zaliczający semestr w wyznaczonym terminie. W przypadku niestawienia się bądź niezaliczenia sprawdzianu, studentowi przysługuje jeden termin poprawkowy ustalony przez prowadzącego. Sprawdzian poprawkowy należy zaliczyć nie później niż przed rozpoczęciem sesji egzaminacyjnej. W przypadku niezaliczenia poprawy studentowi przysługuje drugi termin poprawkowy zgodnie z regulaminem studiów. Student otrzymuje wpis do indeksu od wykładowcy i potwierdza go u kierownika lub koordynatora zespołu wykładowców SJO. Potwierdzenia nie wymagają oceny wpisywane do e-indeksu.

7. Student ubiegający się o zwolnienie z lektoratu (przepisanie oceny) powinien złożyć stosowne podanie do kierownika SJO w pierwszym tygodniu zajęć. Studentom pierwszego roku oceny nie będą przepisywane.

8. Forma egzaminu podana jest do wiadomości studentów w przewodniku dydaktycznym dla danego kierunku i roku studiów.

9. Posiadanie certyfikatu z języka obcego, oceny z lektoratu na innym kierunku studiów w WUM lub innej uczelni nie zwalnia z uczęszczania na zajęcia przewidziane programem studiów na aktualnym kierunku studiów.

10. W przypadku przeniesienia zajęć w tryb online, zajęcia odbywają się zgodnie z ustalonym wcześniej planem w formie spotkań wideo, podczas których zarówno wykładowca jak i studenci mają włączone kamery internetowe. Niewłączenie kamery podczas zajęć oznacza nieobecność studenta na zajęciach.

11. Sprawy nieuregulowane niniejszym regulaminem będą rozstrzygane indywidualnie przez kierownictwo SJO.

SKALA OCEN ZALICZENIA I EGZAMINY (w %)

91%-100% ----- 5 (bardzo dobry)

86%-90,99% --- 4.5 (ponad dobry)

80%-85,99% --- 4 (dobry)

70%-79,99% --- 3.5 (dość dobry)

60%-69,99% --- 3 (dostateczny)

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich